

P. WYSZOMIRSKI, T. SZYDŁAK – Kamienie architektoniczne i dekoracyjne w mikrofotografii.
Wydawnictwo Naukowe *Akapit* w Krakowie, 2024,
220 str., 195 fot.

Wśród kamieni budowlanych szczególne miejsce zajmują te o walorach dekoracyjnych, zwłaszcza po wypolerowaniu. Są one wykorzystywane jako płyty okładzinowe lub posadzkowe, a także do celów rzeźbiarskich w budownictwie funeralnym. Jako produkt handlowy są określane różnymi nazwami, zwykle niezwiązanymi z ich cechami litologicznymi, a ich właściwe nazwy petrograficzne nie są stosowane. W praktyce kamieniarskiej do określenia dużych grup skał o różnych cechach petrograficznych są zazwyczaj używane tylko dwie nazwy: granit lub marmur.

Książka P. Wyszomirskiego i T. Szydłaka *Kamienie architektoniczne i dekoracyjne w mikrofotografii* jest cenną publikacją, przedstawiającą podstawowe cechy i właściwe określenia petrograficzne kamieni budowlanych wprowadzonych do obrotu handlowego. Składa się ona z dwóch części: obszernego wstępu w którym opisano metody badań petrograficznych, oraz części zasadniczej, opracowanej w formie atlasu kamieni budowlanych, znanych pod różnymi nazwami handlowymi, zawierającej ich opisy petrograficzne.

Układ publikacji jest bardzo przejrzysty. Zaprezentowano w niej 65 kamieni budowlanych w kolejności alfabetycznej według nazw handlowych. Każdy jest prezentowany na dwóch stronach atlasu i ilustrowany fotografiami ukazującymi makroskopowy obraz skały po wypolerowaniu oraz jej obrazy mikroskopowe. W opisach kamieni ujęto: kraj pochodzenia, zwięzłą charakterystykę właściwości fizycznych oraz objaśnienia zamieszczonych obrazów mikroskopowych, ze zwróceniem uwagi na składniki mineralne skały wyróżnione na mikrofotografiach. Wszystkim opisywanym kamieniom nadano prawidłową nazwę petrograficzną.

Atlas uzupełniają opisy substytutów kamieni naturalnych, jakimi są konglomeraty kamienne tworzone z kru-

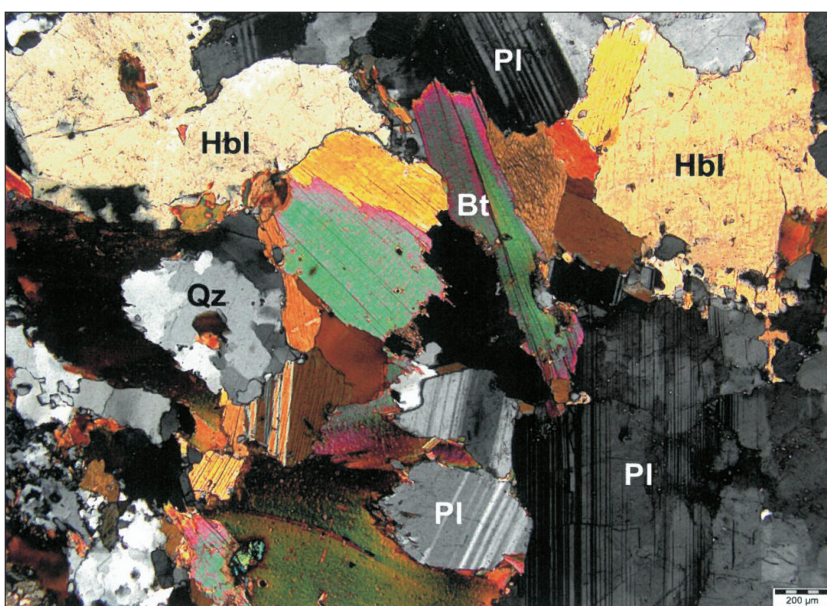

szczywa oraz spieki kwarcowe wytwarzane z surowców ilastych.

Na szczególną uwagę zasługuje wstępna część książki. Z założenia jest to popularnonaukowe, ale wyczerpujące, objaśnienie metod petrograficznych badań mikroskopowych, uzupełnione opisem petrograficznej klasyfikacji skał.

W aneksach zamieszczonych na końcu książki zawarto spis minerałów i skał prezentowanych w atlasie, słownik stosowanych pojęć oraz wykaz opisanych handlowych typów kamieni architektonicznych i dekoracyjnych i ich odmian, wraz z określeniem ich nazw petrograficznych. Objasnienie stosowanych pojęć stanowi wartościowe uzupełnienie książki, szczególnie dla czytelników niezwiązanych zawodowo z geologią i petrografią.

Książka jest wydana bardzo starannie przez wydawnictwo naukowe *Akapit* w Krakowie i ilustrowana fotografiami bardzo dobrej jakości. Powinna budzić zainteresowanie szerokiego kręgu osób związanych z handlowym obrotem materiałów kamiennych i ich użytkowników, ale także geologów i petrografów zajmujących się badaniem i wykorzystywaniem surowców skalnych. Jest też dobrym przykładem popularyzacji petrografii. Obrazy mikroskopowe wielu różnych skał stanowią wartościowy materiał pomocny studiującym geologię w ich rozpoznawaniu.

Obraz mikroskopowy kamienia *Kośmin*, zamieszczony w recenzowanej publikacji: **Hbl** – hornblenda, **Bt** – biotyt, **Pl** – plagioklasy, **Qz** – kwarc; nikole skrzyżowane. Kamień ten jest granodiorystem

Marek Nieć